

Consiliul Județean Harghita Hargita Megye Tanácsa

RO-530140 Miercure-Ciuc, P-ța Libertății Nr. 5

Tel.: +4-0266-207700, Fax: +4-0266-207703, info@judetulharghita.ro, www.judetulharghita.ro

RO-530140 Csíkszereda, Szabadság tér 5. Szám

Tel.: +4-0266-207700, Fax: +4-0266-207703, info@hargitamegye.ro, www.hargitamegye.ro

HMT/CJH Nr. 28662/02.12.2020

Hargita Megye Tanácsának álláspontja az online oktatásra vonatkozóan és célkitűzések a digitális oktatás bevezetését illetően

– 2020 November 27 –

Vezetői összefoglaló

A koronavírus-járvány visszaszorítása érdekében hozott intézkedések több tekintetben átalakították a környezetünkhöz való viszonyulást. Az oktatásban a megszorítások a digitális eszközök használatát helyezték előtérbe.

Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezeli az oktatást, és fontosnak tartja a digitális eszközök használatának támogatását az oktatás során.

Ugyanakkor, a jelenlegi helyzetnek, amely kizárólagosan az online térbe szorítja az oktatást, hosszú távon több negatív hozama van, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A jelen összefoglaló célja, hogy rávilágítson a jelenleg alkalmazott online oktatás hátrányaira, illetve felvázolja Hargita Megye Tanácsának elképzeléseit és a már megtett lépéseket a digitális oktatással támogatott oktatás irányában.

Hargita Megye Tanácsának álláspontja, hogy az online oktatás jelenlegi formájában, tekintettel arra, hogy sem a romániai oktatási rendszer, sem a diákok és szülei nincsenek felkészülve az online oktatásra való átállásra, szorgalmazza, hogy a tanítás visszakerüljön mihamarabb az iskolaépületekbe.

Továbbá, Hargita Megye Tanácsa szükségesnek tartja az oktatás digitális eszközökkel való támogatását, amelynek megvalósulása hosszú távon kell megtörténjen, szakemberek bevonásával kidolgozott tervre alapozva.

Tartalomjegyzék

I. Az online oktatás hátrányai	5
II. Hargita Megye Tanácsának álláspontja az online oktatást illetően	7
III. A digitális oktatással támogatott eszközökre való átállás szükségessége	9
IV. Hargita Megye Tanácsa által megtett lépések a digitális eszközökkel támogatott oktatás irányában	9
Megyei szintű munkacsoport	10
Partnerek beazonosítása, bevonása és események szervezése digitális oktatás témában	12
Javaslatok és állásfoglalások megfogalmazása	13
Megoldások a koronavírus-válság idején	14
Felmérések	15
V. Felmérések - eredmények, részeredmények	15
Felmérés a Hargita megyei digitális oktatás kialakításához szükséges internet-hozzáférést és eszköztárat illetően	15
Felmérés az online oktatás nehézségeiről a pedagógusok körében	19
VI. Dokumentumtár	21

Hargita Megye Tanácsa álláspontja az online oktatásra vonatkozóan és célkitűzések a digitális oktatás bevezetését illetően

A koronavírus terjedését megfékező intézkedések következtében az oktatási rendszer, a pedagógusok, továbbá a diákok és szülők is egy olyan oktatási formára kényszerültek átállni rövid idő alatt, amelyre messzemenően nem voltak felkészülve, továbbá az alkalmazkodás továbbra sem történt meg.

A 2020-as év tavaszán történő online oktatásba való „belekóstolás” az év végére állandósult, ugyanakkor a nehézségek maradtak, ugyanis egy oktatási rendszer, amely mindeddig szinte kizárólagosan a hagyományos oktatásra fektette a hangsúly nem volt felkészülve az online oktatásra. Habár egyes iskolák, osztályok esetében az online oktatás megszervezése a tavaszhoz képest javult, a főként hátrányos helyzetben lévők, illetve többszülős családok esetében a körülmények rosszabbodtak, ezáltal növelve az amúgy is meglévő „szakadékot” a különböző társadalmi rétegek között, továbbá csorbultak a diákok jogaik is, főként azoké, akik esetében az online oktatás nem volt opció.

A továbbiakban a jelen összegzés a következőkre fekteti a hangsúlyt:

- Az online oktatás hátrányai
- Hargita Megye Tanácsának álláspontja az online oktatást illetően
- A digitális oktatással támogatott eszközökre való átállás szükségessége
- Hargita Megye Tanácsa által megtett lépések a digitális eszközökkel támogatott oktatás irányában

I. Az online oktatás hátrányai

Az online oktatásra való átállás negatívumai egyértelműen jelentkeznek a Hargita megyei oktatás során. Hargita Megye Tanácsa közösen a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel és az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával készített két rendben felmérést az online oktatásra való felkészültséget illetően. A felmérések egyrészt az iskolák felszereltségére irányultak, másrészt az online oktatás nehézségeire a pedagógusok szemszögéből. Habár, a pedagógusoknak szánt felmérés még feldolgozás alatt van, a részleges eredmények, illetve a korábban készített iskolák felszereltségét mérő kérdőív eredménye egyértelműen arra következtetnek, hogy a Hargita megyei oktatási rendszer több nehézséggel is szembesül a tanítás online térbe való áthelyezése által és nagyban jellemzőek a megyében történő online oktatásra a következők:

- Iskolák felszereltségének a hiánya (eszközök hiánya)
- Pedagógusok és diákok eszközhiánya
- Pedagógusok, diákok és szülők digitális kompetenciáinak a hiánya
- Digitális oktatáshoz szükséges módszertani ismeretek hiánya
- Digitális tartalmak hiánya, főként az anyanyelven történő oktatást illetően

A fentiek tekintetében, a főbb nehézségek, amelyek felmerülnek az online oktatás során:

- **A digitális eszközök, a digitális oktatáshoz szükséges infrastruktúra, gyenge internetkapcsolat, valamint az online oktatáshoz szükséges digitális oktatási tartalmak, digitális tananyagok hiánya.** Nem minden gyermek rendelkezik saját számítógéppel, táblagéppel vagy okos telefontal – gondolunk itt többnyire a faluhelyen és a rászoruló családokban élő gyermekekre. A házi feladatokat emellett okos telefonokon nehézkes megoldani.
- **A digitális tanulási készségek hiánya** egy másik jelentős akadálya az online oktatás különböző formáin való részvételnek, amelyet tovább nehezít a **szülők és más felnőttek által nyújtott otthoni támogatás hiánya**. Főként a kisebb gyermekek esetében az online iskola nem működik egy felnőtt közvetlen segítségével nélkül.

- **A digitális kompetenciák hiánya a pedagógusok körében.** Még azok a pedagógusok is számos kellemetlenségbe ütköznek, akik lelkiismeretesen állnak e nehéz feladat elé és mindent megtesznek annak érdekében, hogy a lehető legerősebben adják át a tananyagot a gyermekeknek a számítógép képernyőjén keresztül.
- **Az online oktatás kedvezőtlenül érinti azokat a hátrányos helyzetű gyermekeket, akik számára nem adottak az online oktatásban való részvételhez szükséges technikai feltételek.** Az iskolák bezárása tovább növeli a vidék–város, illetve a jobb és hátrányos körülmények között élő gyermekek közötti szakadékot. Más digitális eszköz hiánya miatt a hazai diákok több mint fele, 54,4 százaléka okos telefonon kénytelen bekapcsolódni az online órába.
- Az otthoni munkavégzés és az otthoni oktatás egyidőben nem kivitelezhető a többgyerekes családokban.
- **Vannak közösségek ahol az online oktatás nehezen, vagy egyáltalán nem kivitelezhető, fenn áll az iskolai lemorzsolódás, a korai iskolaelhagyás növekedésének a veszélye.**
- A távolság és a technika nehezíti a személyes interakciót. Az online oktatás alapvetően más tanítási és tanulási stratégiákat feltételezne.
- Az online oktatás legnagyobb veszélyforrásának a **diákok egymástól való érzelmi eltávolodása, a fokozatos elhidegülése, az egymással nem beszélgetés, a saját világukba történő elvonulás, a kortársaikkal való szociális interakciók hiánya hosszútávon negatívan befolyásolhatja személyiségfejlődésüket.**

A tanulók érzelmi állapota. A karantén alatt romlik a gyerekek napi ritmusa és alvási szokásai. Az otthoni oktatás nem fegyelmezi, hanem éppen ellenkezőleg: ellazítja és deszocializálja a gyerekeket.

- A valós idejű online tanórák sokkal fárasztóbbak mind a tanárok, mind pedig a diákok számára.
- **Egészségügyi előírások.** Az előírások szerint az 5–9. osztályos tanulók 20–25 percnél hosszabb ideig nem hallgathatnak egy tanórát a képernyő előtt, s egy nap alatt három tanóránál többet nem nézhetnek meg. Ha sok időt töltenek képernyő előtt, az látászavart, izom- és csontrendszeri, emésztőrendszeri, idegrendszeri rendellenességeket okozhat.
- **A házi feladatok mennyisége és elvégzésük határideje.** Figyelembe véve a tanulók képességeit és lehetőségeit, az oktatás nem tarthat éjjel-nappal. Az oktatási programban szereplő tananyag mennyisége évről évre csak

növekedik, ezzel ellenben az oktatás minősége romlik. Ilyen ütemterv mellett a tananyag elsajátításának és megértésének kilátásai siralmasak.

- **Az internetes források sokfélesége és rendezetlensége.** Minden pedagógus szabadon választhat eszközöket a távoktatáshoz. De ebben a kérdésben sincs egységesség, hiszen nem mindig lehetséges biztosítani a forrásokhoz való technikai hozzáférést, továbbá számos pedagógust elrettent az oktatás digitalizálása.

Egy, a Mandiner online oldalon¹ említett, az Oxfordi Egyetem, illetve a Stockholmi Egyetem munkatársai által készített tanulmányban², amelyben arra keresték a választ, hogy a járvány első hulláma miatt elrendelt, a mindennapi oktatást is befolyásoló intézkedések milyen hatással voltak az iskolai teljesítményre, arra a következtetésre jutottak, hogy az oktatást érintő lezárások idején kevesebb ismeretanyagot tudtak elsajátítani a diákok a korábbi évekhez viszonyítva. Ugyanakkor, az átállás az online térben való oktatásra nem egyformán érintett minden társadalmi csoportot, ugyanis a lemaradás nagyobb mértékben jelentkezett a az alacsonyabb iskolai végzettségű szülők gyermekei esetében, hasonlítva a képzetlenebb szülők gyermekeihez. Továbbá, a tanulmány arra is kitér, hogy egyik a tudásdeficit még inkább észlelhető azokban az esetekben, ahol hosszabb távon tartottak zárva az iskolák, illetve ahol a technikai feltételek nem voltak adottak/megfelelőek.

II. Hargita Megye Tanácsának álláspontja az online oktatást illetően

Figyelembe véve **az online oktatás hátrányait** Hargita Megye Tanácsa és Hargita megye településeinek a vezetői elhamarkodottnak, és rossz döntésnek tartják a kormány és az oktatási minisztérium azon döntését, miszerint 2020. november 9-től, az ország oktatási intézményeiben felfüggesztették a helyszíni/a fizikai jelenlétén alapuló oktatást minden szinten, óvodától a posztliceális oktatásig.

Románia bezárta az óvodák és iskolák kapuit a gyermekek előtt, miközben Európa nagyobb fertőzöttségi aránnyal rendelkező tagállamaiban szigorú intézkedések mellett folyik az oktatás.

¹https://precedens.mandiner.hu/cikk/20201116_az_online_oktatasra_valo_atallas_negativan_hat_a_kisiskola_sok_teljesitmenyere

² Engzell, P., Frey, A., & Verhagen, M. D. (2020, October 29). Learning Inequality During the Covid-19 Pandemic. <https://doi.org/10.31235/osf.io/ve4z7>

Az online tanításnak beláthatatlan következményei lesznek hosszú távon, mivel a kormány az elmúlt fél évben nem volt képes digitális eszközökkel ellátni az iskolákat, nem teremtette meg a digitális oktatáshoz szükséges infrastruktúrát, valamint az online oktatáshoz szükséges digitális oktatási tartalmakat, tananyagokat.

Ugyanakkor, a pedagógusok és az oktatási szakemberek is állítják: az óvodások és az alsó tagozatos iskolások esetében a digitális oktatással nem fejleszthetők olyan képességek, mint a szövegértés, a helyes tájékozódás, az írásbeli és szóbeli kompetenciák elsajátítása.

A fentiek értelmében, Harghita Megye Tanácsa és Harghita megye településeinek vezetői egy állásfoglalást fogalmaztunk meg a helyszíni oktatás újraindításáért. Kértük a Megyei Sürgősségi Bizottságot/Megyei Vészhelyzeti Bizottságot, a kormányt, az oktatási minisztériumot, hogy módosítsák, azokat a megyei és országos szintű rendelkezéseket, amelyek értelmében felfüggesztették minden iskolában, minden szinten az oktatást. Azt szeretnénk elérni, hogy minden óvodában és iskolában, ahol a járványügyi helyzet ezt lehetővé teszi, kezdjék újra az oktatást, óvodától a nyolcadik osztályig. Egyes iskolák bezárásáról, ahol ez indokolt, a helyi önkormányzatok és a helyi sürgősségi bizottság hozhassanak saját döntést az oktatási intézmények működésére vonatkozóan.

Az iskolák megnyitását indokolja az is, hogy hatósági és szakértői álláspontok szerint a járvány második hullámának a berobbanása nem köthető a tanintézmények megnyitásához, a tanintézmények esetében működtek a leghatékonyabban a járvány terjedése elleni intézkedések, komolyabb fertőzési góccokat nem azonosítottak az oktatási intézményekben.

Fontosnak tartjuk, hogy figyelembe véve a helyi járványügyi helyzetet, ott ahol indokolt, induljon újra a jelenléti, helyszíni oktatás minden óvodában, elemi, valamint általános iskolában (előkészítő osztályoktól VIII. osztályig).

A fentiek értelmében a Megyei Sürgősségi Bizottságot/Megyei Vészhelyzeti Bizottságot a 28441/2020-as számú levelünkben arra kértük, hogy módosítsa meg a 40/2020-as számú határozatát, az oktatási minisztériumot, pedig arra kértük a 28606/2020-as számú levelünkben, hogy módosítsa az 5972/2020-as számú miniszteri rendeletét, hogy a járványügyi helyzet figyelembe vételével, a zöld településeken újra kezdjék a helyszíni oktatást az óvodától a nyolcadik osztályig.

III. A digitális oktatással támogatott eszközökre való átállás szükségessége

Fontos különbséget tenni az online oktatás jelenleg Romániában és Hargita megyében alkalmazott formája és a digitális oktatás között.

A jelen összegzés, illetve Hargita Megye Tanácsa által támogatott digitális oktatási forma a *digitális eszközökkel támogatott oktatásra* vonatkozik. Ennek értelmében, az információs és kommunikációs technológiai (IKT) eszközök által segített tanítás-tanulást fõdi, amely során az információ átadás hatékonyabbá válik, továbbá elõsegíti az információ könnyebb feldolgozását.

„A digitális kompetencia fejlesztése nélkül a 21. századi gyermek késõbb sokkal nehezebben boldogulhat a munkaerõpiacon. A digitális oktatás feltétele ugyanakkor a technológia mellett egyfajta pedagógiai módszertani váltás is... Kutatások alapján az IKT eszközhasználat önmagában nem növeli a pedagógiai hatékonyságot, a hatékony digitális oktatás a modern pedagógiai elvekkel karöltve, a hagyományos tanár- és diákszerepek átalakulása mellett valósul meg, elõtérbe helyezve a konstruktív és játékosított szemléletet, a tantárgyközi és készségfejlesztõ megközelítést, hangsúlyozva többek között a tanulói együttmûködést és az oktatás személyre szabását.³

A fentiek figyelembe vételével, illetve annak érdekében, hogy hasonló járványügyi intézkedések esetében az oktatási rendszer hatékonyabban tudjon átállni a digitális, esetenként online oktatásra, szükséges egy olyan terv kidolgozása, amely alapján fel lehet készíteni az iskolákat (beleértve a szükséges infrastruktúrát is), pedagógusokat, diákokat és szülõket a digitális oktatásra. Ennek érdekében, Hargita Megye Tanácsa több szinten tett lépéseket, amelyek alább kerülnek ismertetésre.

IV. Hargita Megye Tanácsa által megtett lépések a digitális eszközökkel támogatott oktatás irányában

Hargita Megye Tanácsa prioritásként kezeli az oktatást, és fontosnak tartja a digitális eszközök használatának támogatását az oktatás során. Ezáltal, az irányvonalak, amelyeket Hargita Megye Tanácsa képvisel a következõk:

1. Az oktatás kerüljön vissza az online térbõl a iskolaépületekbe

³ <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-kozneveles/digitalis-oktatasi-ter>

2. Stratégia kidolgozása a hosszú távú digitális oktatás kialakítására, amely nem merül ki az online oktatás jelenlegi formájában, sőt a digitális eszközökkel való oktatás bevezetésére irányul, ami feltételezi a következőket:
 - a. Eszközök és szoftverek biztosítása az iskoláknak (internet-hozzáférést is beleértve)
 - b. Pedagógusok, diákok és szülők digitális kompetenciáinak fejlesztése és erősítése
 - c. Digitális tartalmak fejlesztése, figyelembe véve a kisebbségek, illetve a hátrányos helyzetben lévők igényeit
 - d. Digitális módszertan kidolgozása/használata
 - e. Kibernetikai biztonság biztosítása
3. A digitalizáció során a hosszú távú átállás lenne a cél, amely lehetővé tenné, a digitális eszközök használata által, a tananyag könnyebb és jobb elsajátítását, illetve fejlesztené a diákok digitális kompetenciáit hosszú távon.

A digitális oktatás bevezetése és megvalósítása irányában Hargita Megye Tanácsa több lépést is tett az elmúlt időszakban.

Megyei szintű munkacsoport

Hargita Megye Tanácsa kezdeményezésére létrejött egy munkacsoport - különböző, megyei szintű intézmények és további szakemberek, pedagógusok bevonásával-, amelynek célja felzárkóztatni Hargita megye iskoláit a digitális oktatás terén.

A munkacsoport megbeszélései során körvonalazódott egy projektelképzelés, amely a következő elemekre tenné a hangsúlyt:

1. **Kommunikációs infrastruktúra** kialakítása, modernizálása, annak érdekében, hogy ez megfelelő minőségű legyen a digitális oktatáshoz.
2. **Eszköztár** biztosítása az oktatási intézményeknek (pedagógusoknak, diákoknak egyaránt), amelyek szükségesek a digitális oktatáshoz.
3. **Szoftver** és oktatási források biztosítása a Hargita megyei iskolák részére.
4. **Humán erőforrás fejlesztése**, amely tartalmazná a pedagógusok, a tanulók, illetve a képzők képzését, annak érdekében, hogy a kommunikációs infrastruktúra, az eszköztár, illetve a rendelkezésre álló szoftvert kellőképpen tudják használni és alkalmazni az oktatási intézményekben.

Elsődleges cél az iskolák digitális eszközökkel való ellátása, illetve a pedagógusok alapképességeinek a fejlesztése, amelyre majd a jövőben rá lehet építeni a digitális oktatást.

A digitalizáció elindítását **egyforma alappal** szükséges kezdeni: performáns eszköztár, széles és hatékony internet, úgy a pedagógusoknak, mint a diákoknak. Ugyanakkor, szükséges az alapképzések mihamarabbi elindítása.

Kisebbségi összefüggésben, fontos a Hargita megyei megközelítés, ugyanis míg a román nyelvű (digitális) tartalomfejlesztés is kezdetleges, a magyar nyelvű elenyésző.

A fentiek tekintetében, a Hargita megyei digitális oktatás kialakítása és fejlesztése irányában további elképzelések fogalmazódtak meg, mint a tartalomfejlesztés, továbbá az iskolaépületek modernizálása: tűzvédelmi szempontból, akadálymentesítés kialakítása, levegőminőség javítása. Tehát, egy általános rendszer kialakítása körvonalazódott, ami nemcsak digitalizációt jelent (eszközrendszert és a személyi feltételek megteremtését, az országos rendszerekkel összekapcsolható platformokat), hanem az iskolaépületeket is érinti.

A projektelképzelés első formája számokban:

- Hargita megyei általános iskolai diákok népessége: 25.000 fő
- 74 jogi személyiségű iskola
- 2.300 pedagógus felkészítése

A számok tovább változhatnak, amennyiben a projekt kiterjed majd a IX-XII. osztályok diákjaira, pedagógusaira és épületeire is.

Tanulmány

A helyzetfelmérés, forrásbeazonosítás, illetve akcióterv kidolgozása céljából egy tanulmány elkészítésének szükségessége is felmerült, amely már folyamatban van és a tanulmány 2020 végéig el is készül.

Digitális oktatással kapcsolatos kisebb projekteken való részvétel

Hargita Megye Tanácsa, az elsődleges projektelképzelés mellett, szorgalmazza a részvételt minden olyan jellegű kisebb-nagyobb méretű projektben, amely hozzájárul bármely olyan tapasztalatszerzéshez, jó példák beazonosításához, amelyek majd a későbbiekben alkalmazhatóak a Hargita megyei digitális oktatás kialakítása során.

Partnerek beazonosítása, bevonása és események szervezése digitális oktatás témában

Hargita Megye Tanácsa folyamatosan partnereket keres a digitális oktatás bevezetéséhez, ezért kapcsolatokat épít ezen a téren, ismerteti elképzeléseit, illetve eseményeket szervez, amelyek során jó példák átvételét, illetve együttműködések létrejöttét szorgalmazza. E tekintetben, a következő események kerültek megszervezésre, illetve együttműködések jöttek létre:

- A nemzeti összetartozás éve jegyében, a XVI Hargitai Megyenapok keretében, **A digitális oktatás lehetőségei és kihívásai címmel, on-line kerekasztal-beszélgetést szerveztünk**, amelynek célja a digitális oktatás megerősítése a szerzett tapasztalatok megosztása, valamint a tovább lépési lehetőségek, együttműködések egyeztetése révén.

Az egyeztetésen részt vett, Horváth Ádám, a Digitális Jólét Program (DJP) állandó szakértője, aki arra irányította rá a figyelmet, hogy a digitális munkarend veszélyhelyzeti tanítást jelent, nem pedig pedagógiai innovációt az oktatás érdekében a digitális platformon. Fontosnak nevezte a Navracsics Tibor, volt uniós biztos által elindított Digital Education Action Plan-t, amely fókuszált beavatkozási rendszert ad a digitális fejlesztések irányának kijelölésével.

A DJP szakértője leszögezte: a cél a jövőben is a digitális kompetencia fejlesztés, mert érdemi pedagógiai változásra van szükség ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék digitális kompetenciák birtokában távozhasson az oktatási rendszerből. Horváth Ádám véleménye szerint nem csak a tartalmat, a módszert, hanem a kimeneti követelményt, a vizsgáztatási célokat is módosítani kell az EU ajánlása alapján a DigComp Digitális Kompetencia Keretrendszer bevezetésével. „Meg kell értenünk, hogy mire jó a digitális technológia, be kell építeni a tanítási folyamatba, illetve meg kell tanítani a gyerekeket arra, hogy megfelelő módon tudjanak a digitális rendszerben információt keresni és találni.” A beszélgetésen részt vettek az Oktatási Hivatal, az Óbudai - Egyetem, a Nemzeti Pedagógus Kar, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a Babeş - Bolyai Tudományegyetem, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, a Hargita Megyei Tanfelügyelőség munkatársai, valamint a Hargita megyei önkormányzatok és a gazdasági szereplők képviselői is.

Sajtóhír: <https://digitalisioletprogram.hu/hu/hirek/perspektivak-hatarainkon-belul-es-tul-online-kerekasztal-beszelgetes-a-digitalis-oktatas-lehetosegeirol-es-kihivasaival>

- Hargita Megye Tanácsa egy elvi tanácshatározat elfogadása és együttműködési megállapodás által megerősítette az “Apáczai Csere János”

Pedagógusok Háza és a megyei tanács közötti **együttműködését**. Kiemelten fontosnak tartjuk olyan képzések támogatását, amelyek többek között hozzájárulnak a pedagógusok digitális kompetenciájának fejlesztéséhez is.

- A *Digitális oktatás kihívásai* címmel nemzetközi műhelybeszélgetést szervezett Hargita Megye Tanácsa a Régiók és Városok Európai Hetének keretében. A rendezvény a helyi és regionális önkormányzatok szerepét hangsúlyozta, az Európai Bizottság 2021-2027 periódusára kiadott Digitális oktatási cselekvési terv hatékony végrehajtásáért. A COVID-19 világjárvány komoly problémát okozott a hagyományos oktatási rendszerek számára, különösen a kevésbé fejlett régiókban, ahol az iskolák és a családok nem rendelkeznek a kellő digitális felszereltséggel:
- <http://hargitamegye.ro/hirek/az-oktatas-az-eu-atfogobb-tarsadalmi-gazdasagi-utemtervenek-kritikus-eleme.html>

A diákság mellett is állást foglal Hargita Megye Tanácsa. Az állásfoglalás alapjául szolgál az Európai Bizottság által 2018-ban kezdeményezett Digitális oktatási cselekvési terv. A világjárvány időszakában elengedhetetlen lett a digitális oktatás és a digitális kompetenciák fejlesztése. A megyei tanács javaslatai alapján, szükség van az IT infrastruktúra biztosítására minden régióban és településen, az iskolákban és otthonokban egyaránt. A digitális oktatási tartalomnak integrálnia kell a nemzeti kisebbségi háttérrel rendelkező gyermekek lehetőségeit, biztosítva ezzel az esélyegyenlőséget minden társadalmi réteg számára. A digitális oktatáshoz digitális kompetenciákra van szükség, így a cselekvési tervnek hozzá kell járulnia az oktatásban részt vevő valamennyi személy készségfejlesztéséhez, mint például: gyermekek, diákok, tanárok és szülők számára is. Szükségszerű az integrált megközelítés és az integrációs programok elindítása az információs és kommunikációs technológiai eszközök használatának elsajátítására. Az elvi határozatot egyhangúlag elfogadta a testület:

<http://hargitamegye.ro/hirek/szemleletvaltas-a-fiatal-generacio-oktatasa-es-alkalmazasa-erdekeben.html>

Javaslatok és állásfoglalások megfogalmazása

- **Javaslatokat** küldtünk az Európai Alapok Minisztériumának az Oktatás és Foglalkoztatás Operatív Program (POEO-Program Operațional Educație și Ocupare) és a Központi Fejlesztési Régióknak (ADR Centru) a jövőbeli programok felépítése céljából, többek között javasoltuk, hogy a digitális oktatás, digitális kompetencia fejlesztését célzó tevékenységek, támogatását is

foglalják be a nevezett program kiírásokba (digitális eszköztár, digitális kompetencia, digitális tananyag, szélessávú internet, digitális platformok, stb.)

- Elküldtük az Európai Bizottsághoz a **Digitális Oktatás Cselekvési Tervhez megfogalmazott állásfoglalásunkat.**

Megoldások a koronavírus-válság idején

Habár nem a digitális eszközökkel támogatott oktatást segítették elő, Hargita Megye Tanácsa különös figyelmet fordított az online térbe való átállás során felmerülő nehézségek áthidalására.

A koronavírus-járvány beálltával az iskolák bezártak, ezért a diákok és tanárok otthonról, digitális eszközök segítségével kényszerültek folytatni a tanévet. Hargita Megye Tanácsa igyekezett a különféle felmerülő problémákra megoldásokat keresni illetve támogatni a diákok és a pedagógusok munkáját.

Azért, hogy a diákokat segíteni tudjuk a tanulásban, együttműködésben a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével, Hargita és Kovászna Megye Tanfelügyelőségével, és az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával elindítottuk a **SuliTV**, vizsgafelkészítő videó sorozatot nyolcadikos diákok számára. A 8. osztályosok számára készített vizsgafelkészítő videó sorozatot magyar, illetve román nyelv és irodalomból, valamint matematikából az Erdély Tv sugározta.

<https://www.borbolycsaba.ro/sulity/>

Ugyanakkor, Hargita és Kovászna Megye Tanfelügyelőségével együttműködve kétrészes **felkészítő füzetet nyomtattunk a kisérettségire való felkészüléshez, azoknak a VIII. osztályosoknak, akik nem fértek hozzá az online oktatáshoz.**

[1. rész megtekinthető ezen a linken](#)

[http://hargitamegye.ro/upload/public/oktatas/Suport pentru Evaluare clasa VIII P 1.pdf](http://hargitamegye.ro/upload/public/oktatas/Suport%20pentru%20Evaluare%20clasa%20VIII%20P%201.pdf)

[4. rész megtekinthető ezen a linken](#)

[http://hargitamegye.ro/upload/public/oktatas/Suport pentru Evaluare clasa VIII P 2.pdf](http://hargitamegye.ro/upload/public/oktatas/Suport%20pentru%20Evaluare%20clasa%20VIII%20P%202.pdf)

<http://hargitamegyeert.ro/hu/munkafuzet-a-viii-osztalyosoknak-a-kiserettsegire-valo-felkeszuleshez/>

Továbbá E-learning, digitális oktatást támogató programmal segítettük a XII. osztályosokat az érettségi vizsgákra, a pótérettségi vizsgákra való felkészülésben. Célunk az volt, hogy a **classY Edu digitális oktatástámogató rendszer** által segítsük a tanárok munkáját és a diákok felkészülését, elsősorban román nyelv és irodalomból, annak érdekében, hogy javítsuk a Hargita megyei diákok körében az érettségi és a

pótérettségi vizsgákon az átmenési arányt. Ezen a válságos időszakon összefogással tudunk túljutni.

digitális oktatási rendszer az érettségire való felkészüléshez - A classY Edu digitális oktatástámogató rendszerrel segíti Hargita Megye Tanácsa az érettségire való felkészülést, elsősorban román nyelv és irodalomból:

<https://www.borbolycsaba.ro/digitalis-oktatasi-rendszer-az-erettsegire-valo-felkeszuleshez-2/>

Felmérések

Hargita Megye Tanácsa a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel és az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával közösen, a digitális oktatás munkacsoport keretein belül 3 felmérést kezdeményezett a digitális és online oktatást illetően:

1. **Online kérdőív** - Felmérés a Hargita megyei digitális oktatás kialakításához szükséges internet-hozzáférést és eszköztárat illetően
2. **Iskolák helyszíni felmérése** - Felmérés a Hargita megyei digitális oktatás kialakításához szükséges internet-hozzáférést és eszköztárat illetően (folyamatban van a helyszíni felmérés)
3. **Online kérdőív** - Az online oktatás nehézségei a pedagógusok szemszögéből (kérdés lezárult, feldolgozás folyamatban van).

V. Felmérések - eredmények, részeredmények

A felmérés eredményei, illetve részeredményei is alátámasztják a fent megfogalmazottakat.

Felmérés a Hargita megyei digitális oktatás kialakításához szükséges internet-hozzáférést és eszköztárat illetően

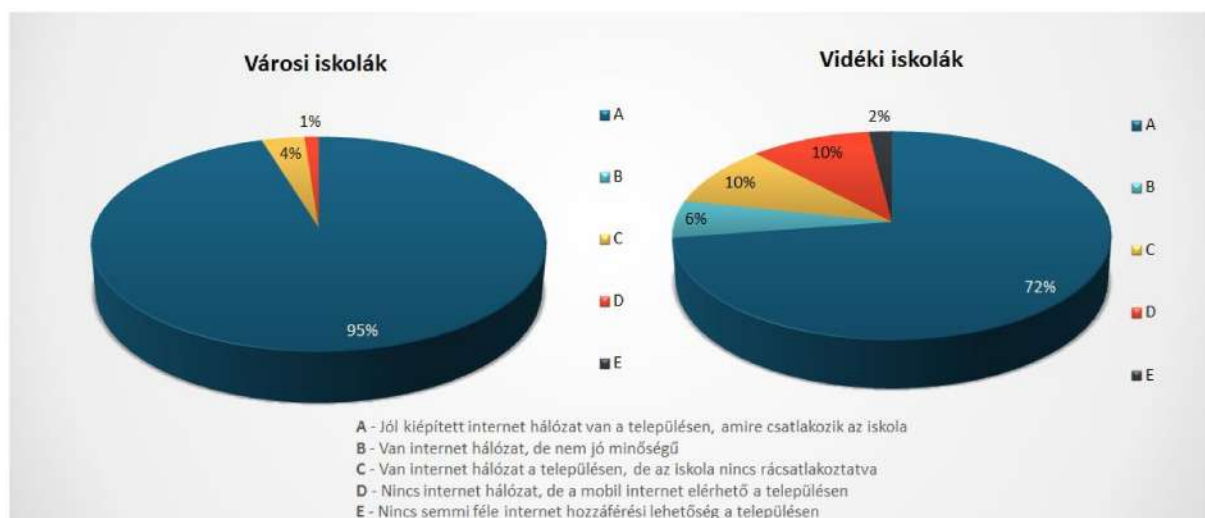
A Hargita megyei alap- és középszintű oktatási intézményekben történő digitális oktatás kialakításáról, fejlesztéséről és feltérképezéséről szóló felmérés célja volt, hogy egy átlátható képet adjon a Hargita megyei tanintézmények digitális és technikai felszereltségéről illetve felkészültségéről, hogy sikeresen tudják alkalmazni a digitális oktatás nyújtotta lehetőségeket.

A kutatásban a Hargita Megyei nyilvántartott oktatási intézmények közül majdnem 100%-os volt a részvételi arány, összesen 295 oktatási intézmény vett részt.

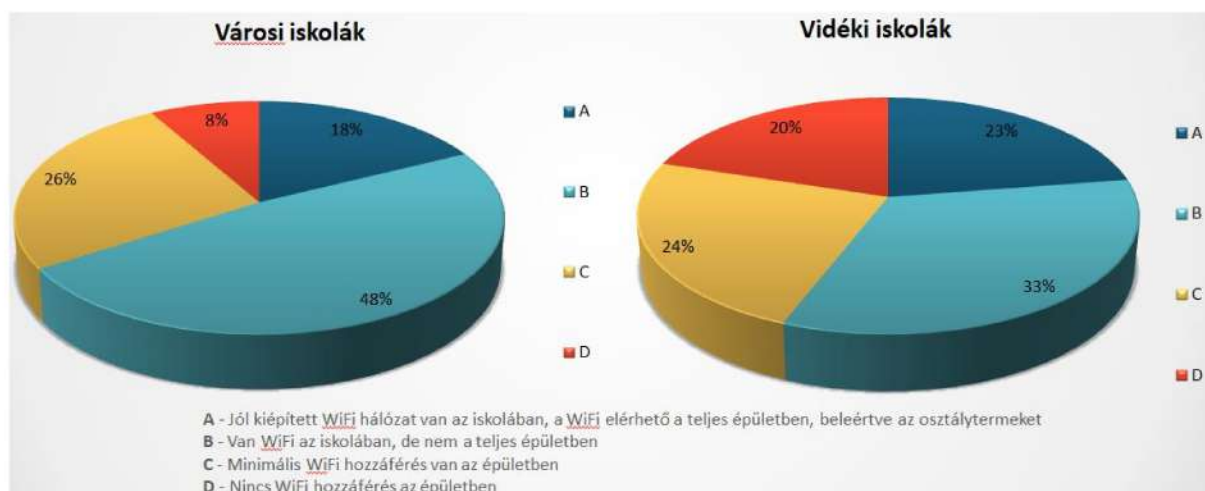
Hargita megye oktatási intézményeinek túlnyomó része rendelkezik internetkapcsolattal, amelyek pedig nem, azoknál leginkább az egész településen gyenge vagy nincs internet hozzáférés. Ugyanakkor az internet minőse nem minden esetben megfelelő, illetve nem megoldott a többség esetében a Wi-Fi kapcsolat az oktatási intézmény teljes területére való kiterjesztésében.

Internet hozzáférés a településen

A vidéki iskolák esetében kisebb mértékben biztosított az internethálózathoz való hozzáférés lehetősége. Az iskolák kevesebb, mint háromnegyede rendelkezik jó minőségű internettel. Az iskolák 2%-a található olyan településen, ahol nincs semmiféle internet hozzáférési lehetőség.

Wi-Fi használat az iskolákban

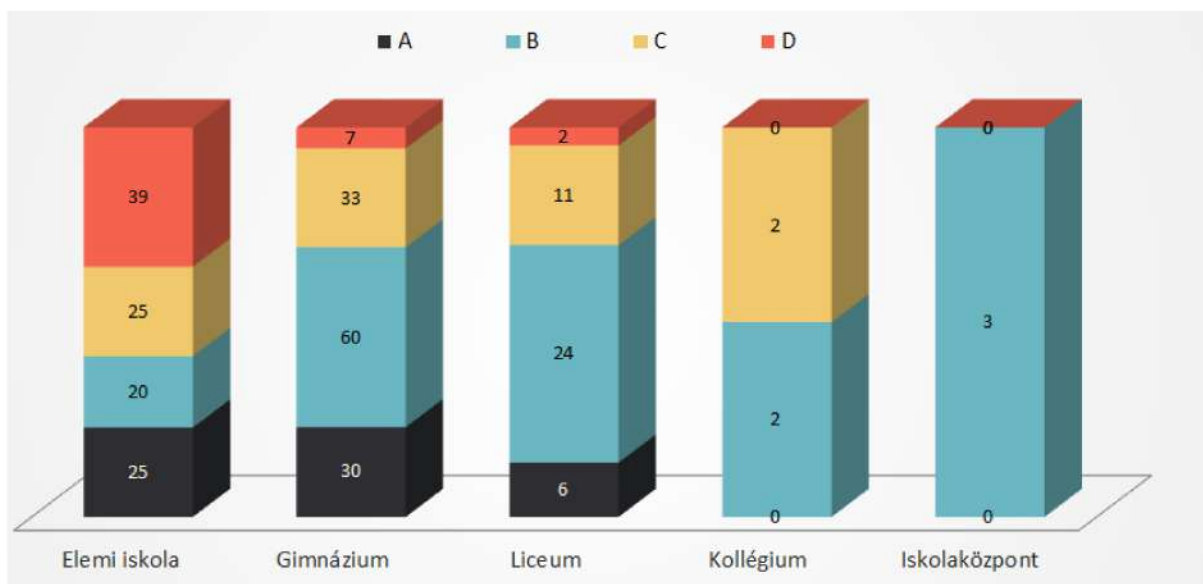

A legtöbb iskolában van WiFi, viszont nem a teljes épületben. A legnagyobb arányban az elemi iskolákban nincs egyáltalán WiFi hozzáférés, viszont magas azoknak az

iskoláknak is az aránya, ahol jól kiépített WiFi hálózat van az iskolában, a WiFi elérhető a teljes épületben, beleértve az osztálytermeket is.

WiFi használat az iskolában

A - Jól kiépített WiFi hálózat van az iskolában, a WiFi elérhető a teljes épületben, beleértve az osztálytermeket

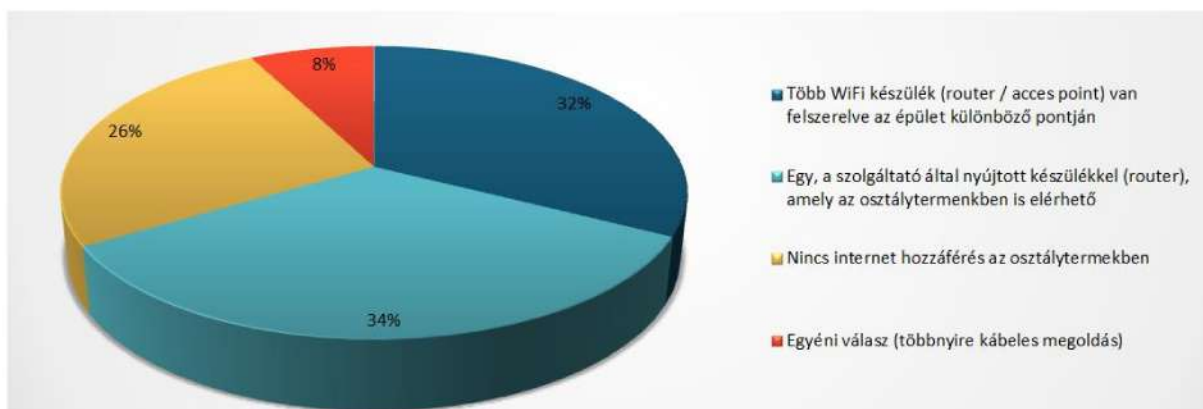
B - Van WiFi az iskolában, de nem a teljes épületben

C - Minimális WiFi hozzáférés van az épületben

D - Nincs WiFi hozzáférés az épületben

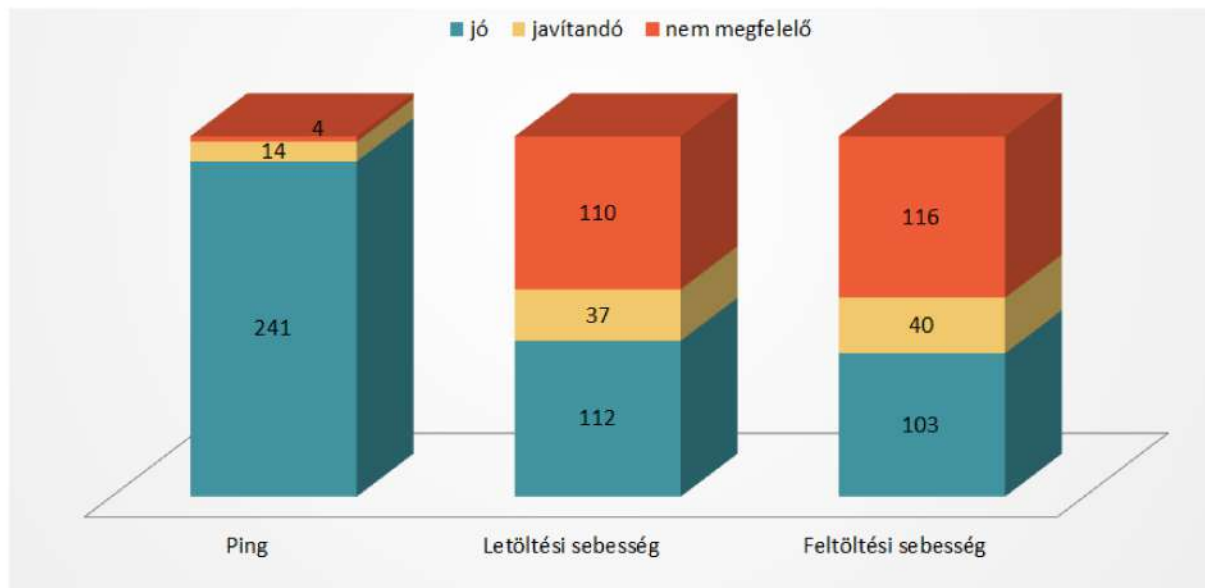
Kevés az az iskola, ahol minden osztályteremben van WiFi. Ezekben az iskolákban a szolgáltató által nyújtott készülékkel biztosítják az internet hozzáférést vagy több WiFi készülék van felszerelve az épületben és azok biztosítják a teljeskörű lefedettséget.

Amennyiben az osztályterekben is van internet hozzáférés, ez hogyan működik?

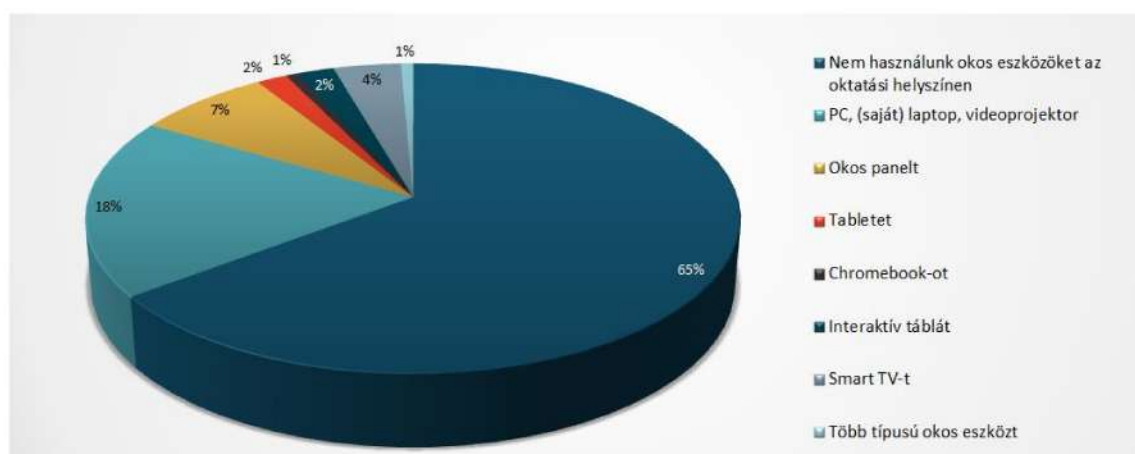
Speedtest információ

Az internetminőség mérésére a Ping, a letöltési és feltöltési sebességekkel kapcsolatosan volt információ kérve. Amint a fenti ábrán is látszik a Ping megfelelő majdnem minden iskola esetében, viszont a letöltési és feltöltési sebesség az iskolák közel felében nem megfelelő és még 40 iskola esetében javítandó.

Az iskolák kétharmada esetében nem használnak semmiféle okoseszközt az oktatás helyszínén. Akik igen, azok leginkább PC-t, laptopot és videoprojektort használnak. 7% használ okos panelt, 4% pedig Smart TV-t.

Okoseszközök használata az iskolában

A felmérés fő következtése, hogy bár az internet lefedettség nem egy általános probléma az iskolák esetében, viszont ahhoz, hogy digitális oktatásban tudjunk gondolkodni, szükséges, hogy az iskolák 100%-nak legyen internet hozzáférése. Az

internetminőség hiánya viszont már az iskolák több mint felét érinti, lassú a letöltés és feltöltés sebessége, ami akadályozná a digitális oktatás eredményességét.

A digitális oktatáshoz szükséges eszközökkel nem rendelkezik az iskolák nagy része, ezt a hiányt folyamatosan pótolni kell ahhoz, hogy a digitális oktatás fejlesztéséről tudjunk beszélni.

A felmérést követi egy helyszíni mérés is, ami kiegészíti majd a jelen felmérés eredményeit.

Felmérés az online oktatás nehézségeiről a pedagógusok körében

Hargita Megye Tanácsa közösen a Hargita Megyei Tanfelügyelőséggel és az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával felmérést készített arra vonatkozóan, hogy melyek az online oktatás nehézségei a pedagógusok szemszögéből.

Hargita megyében az online oktatás nagy nehézséget okoz a tanárok, szülők és diákok számára egyaránt, hiszen a papíralapú oktatásból tértünk át hirtelen, egy külső kényszer hatására a digitális térbe, amihez sajnos jelenleg a megyében nem mindenhol van meg a szükséges infrastruktúra vagy a kellő tudás.

A felmérésben arra szeretnék rávilágítani, hogy a digitális oktatás kialakítását tekintve mik a legnagyobb hiányosságok, mi okozza a legtöbb nehézséget a tanárok, szülők és diákok számára, valamint, hogy mennyire érzik felkészültnek magukat és diákjaikat a digitális eszközök használata által megkívánt készségek és kompetenciák terén.

Két hét állt a célcsoport rendelkezésére a válaszadásra. A felmérést 2020 november 26-án zárták le, összesen 1527 válasz érkezett be, amelyek közül 46% gimnáziumi tanár, 35% általános iskolai tanár/tanító és 18% szakközépiskolai, szakiskolai tanár.

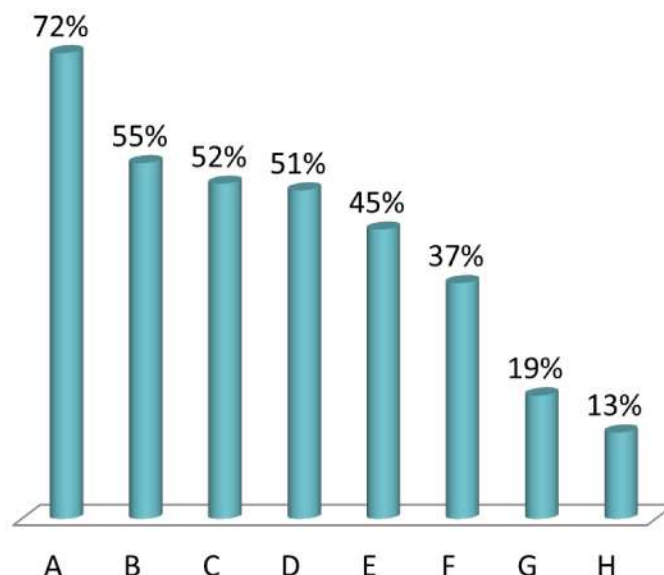
A gyorseredményekből kiderül, hogy négy tanár közül három szembesül az eszközhiánnyal és az internetminőség hiányából adódó nehézségekkel. A tanárok több mint felét érinti a diákok és azok szülei informatikai és internethasználattal kapcsolatos ismereteinek hiányából adódó problémák. Szintén a tanárok több mint fele jelezte, hogy a diákok motiváltságának hiánya is nehézségeket okoz, valamint hogy a diákok tudásának felmérése is problémás az online oktatás során.

A válaszadók közel fele az online oktatás módszertani ismereteinek hiányát is akadálynak találja a minőségi online oktatás megvalósítása során.

Kevesebb mint 20%, aki azt állítja, hogy a saját informatikai ismereteinek hiánya vagy az oktatási intézmény támogatásának hiánya okozna problémát az on-line oktatás.

A főbb problémák, amelyekkel a pedagógusok szembesülnek az online oktatás során

A Eszközhiány, internetminőség hiánya (diákok)

B Informatikai és internethasználattal kapcsolatos ismeretek hiánya (diákok/diákok szülei)

C A diákok motiválásának nehézsége

D A diákok tudásának felmérésével kapcsolatos nehézségek

E Az online oktatás módszertani ismereteinek hiánya

F Eszközhiány, internetminőség hiánya (saját)

G Informatikai és internethasználattal kapcsolatos ismeretek hiánya (saját)

H A támogatás hiánya az oktatási intézmény részéről

A válaszok alapján kiderül, hogy a tanárok számára lényeges a diákok személyes jelenléte, úgy sokkal hatékonyabban működik az oktatás és a tudásfelmérés is. A pedagógusok eként nyilatkoztak:

*„Az online oktatást csak bizonyos keretek közt, rövid ideig, **kiegészítésképpen alkalmazni**”*

*„Az lenne a jó ha a kisebbek mindenképp járhatnának iskolába, **a személyes jelenlét pótolhatatlan.**”*

„...az **oktatás elméletileg ingyenes**, mégis most a szülők arra vannak kényszerülve, hogy valamilyen digitális eszközt vásároljanak a gyerekeknek és internetet köttessenek...”

„A **testnevelés órák lebonyolítása** komoly **kihívást** okoz számomra...”.

A tanárok nagy része az offline oktatáshoz való visszatérést támogatja, viszont fontosnak tartják a digitális oktatásban való fejlődést is. Viszont amennyiben tovább folytatódik az online oktatás, akkor a legfontosabb, hogy a diákok számára biztosítsanak eszközöket, valamint tananyagokat magyar nyelven.

1.	Eszközök biztosítása a diákok és tanárok számára
2.	Online tananyagok biztosítása magyar nyelven
3.	A tananyag online oktatáshoz való igazítása, értékelés és tanterv kidolgozása
4.	Offline oktatás
5.	Képzések a tanárok, diákok és szülők részére egyaránt

A gyorsjelentés fő következtetése, hogy az online oktatás ebben a formában nem megfelelő sem a tanárok, szülők, sem pedig a diákok számára. Viszont amennyiben szükséges folytatni, akkor az internetminőségének a javítása elengedhetetlen és a diákoknak biztosítani kell a szükséges eszközöket, valamint képzéseket és tanfolyamokat úgy a diákok, mint a tanárok számára, hogy elsajátítsák az online oktatáshoz szükséges készségeket, kompetenciákat.

VI. Dokumentumtár

Az alábbi felületen összegyűjtésre kerültek a digitális oktatást illetően, Hargita Megye Tanácsa által indítványozott, illetve a témával kapcsolatos dokumentumok. A lista frissül.

https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1PlxpyGkoO1UUidz9h0cRKP_h9hrTEOvU